ЭРЕЖЕЛЕР

билим берүү чөйрөсүнүн коопсуздугуна экстремизмдин, терроризмдин, зомбулуктун жана башка коркунучтардын алдын алуу чаралары боюнча Жалал-Абад Эл аралык Университетинин (ЖАЭУ)

1. Жалпы жоболор

1.1. Бул Эрежелер Жалал-Абад Эл аралык Университетинде (мындан ары – Университет) билим берүү чөйрөсүнүн коопсуздугуна коркунуч туудурган экстремизмди, терроризмди, зомбулукту жана башка коркунучтарды алдын алуу боюнча максаттарды, милдеттерди, принциптерди, негизги багыттарды, алдын алуу чараларын, түзүмдүк бөлүмдөрдүн ыйгарым укуктарын жана кызматкерлердин жоопкерчилигин аныктайт, JIU).

1.2. Бул Эрежелер ЖАЭУнун бардык кызматкерлерине, студенттерине жана уюмдук бөлүмдөрүнө, ошондой эле университеттин аймагында жүргөн же университеттин билим берүү, илимий, социалдык жана башка иш-чараларына катышкан башка адамдарга да тиешелүү.

1.3. Бул Эрежелер төмөнкүлөргө ылайык иштелип чыккан:

1. Кыргыз Республикасынын «Билим берүү жөнүндө» Мыйзамы; (Борбордук документтер банкы)
2. Кыргыз Республикасынын «Экстремисттик иш-аракеттерге каршы күрөшүү жөнүндө» мыйзамы; (Борбордук документтер банкы)
3. Кыргыз Республикасынын «Терроризмге каршы күрөшүү жөнүндө» Мыйзамы; (Борбордук документтер банкы)
4. Кыргыз Республикасынын Улуттук коопсуздук концепциясы; (Борбордук документтер банкы)
5. Кыргыз Республикасынын коопсуздук, экстремизмди жана терроризмди алдын алуу жаатындагы мамлекеттик жана башка жөнгө салуучу документтери; (Борбордук документтер банкы)
6. ЖАЭУ Уставы;
7. ЖАМУнун билим берүү чөйрөсүнүн коопсуздугу, билим берүү ишмердүүлүгү, маалымат саясаты, студенттерди көзөмөлдөө, ички эрежелер жана окуяларга жооп берүү боюнча жергиликтүү эрежелери.

1.4. Эгерде бул Эрежелердин жоболору Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына каршы келсе, Кыргыз Республикасынын мыйзамдарынын жоболору колдонулат. (Борбордук документтер банкы)

2. Максаты жана милдеттери

2.1. Бул Эрежелердин максаты ЖАЭУда коопсуз билим берүү чөйрөсүн түзүү жана экстремизмдин, терроризмдин, зомбулуктун, радикалдашуунун, агрессиянын, бузуку жүрүм-турумдун жана студенттердин, кызматкерлердин жана Университеттин өмүрүнө,

ден соолугуна, укуктарына жана мыйзамдуу кызыкчылыктарына зыян келтирүүчү башка коркунучтардын алдын алуу болуп саналат.

2.2. Негизги максаттар:

1. билим берүү чөйрөсүндө экстремизмди, терроризмди, зомбулукту жана башка коркунучтарды алдын алуу системасын түзүү;
2. тобокелдик факторлорун аныктоо жана минималдаштыруу;
3. ЖАЭУнун түзүмдүк бөлүмдөрүнүн ортосунда коркунучтарды алдын алуу маселелери боюнча координацияны камсыз кылуу;
4. студенттер менен кызматкерлер арасында укуктук аң-сезим, жарандык жоопкерчилик жана терроризмге каршы маданиятты өнүктүрүү;
5. билим берүү чөйрөсүндө экстремисттик материалдардын, зомбулукка үндөөлөрдүн, радикалдашуунун жана башка бузукучу аракеттердин жайылышын алдын алуу;
6. эскертүү белгилерин эрте аныктоо жана билдирүүлөрдү жөнөтүү механизмдерин иштеп чыгуу;
7. өзүнүн компетенциясынын чегинде ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдар менен кызматташууну камсыз кылуу.

3. Негизги принциптер

3.1. ЖАЭУда коркунучтарды алдын алуу төмөнкү принциптерге ылайык жүргүзүлөт:

1. мыйзамдуулук;
2. өмүрдү, ден соолукту жана адам укуктарын коргоону артыкчылык кылуу;
3. дискриминациясыздык;
4. системалуу жана алдын алуу ыкмалары;
5. мекемелер аралык кызматташтык;
6. сезгич маалыматтарды иштетүүдө купуялуулук;
7. максаттуу алдын алуу чаралары;
8. маанилүү чечимдерди жана аракеттерди документтештирүү;
9. студенттердин жана кызматкерлердин укуктарына жана эркиндиктерине урматтоо.

4. ЖАЭУда эске алынуучу коркунучтардын негизги түрлөрү

4.1. Бул Эрежелердин максаттары үчүн билим берүү чөйрөсүнүн коопсуздугуна коркунучтар төмөнкүлөрдү камтыйт:

1. экстремисттик иш-аракеттердин көрүнүштөрү;
2. терроризмдин жана террордук идеологиянын көрүнүштөрү;
3. зомбулукту жана зулумдуулукту пропагандалоо;
4. студенттердин жана кызматкерлердин физикалык коопсуздугуна коркунучтар;
5. буллинг, агрессивдүү жана кыйратуучу жүрүм-турум;
6. зомбулукка, душмандыкка, радикалдашууга же коомдук коопсуздукту бузууга чакырган материалдарды таратуу;

7. студенттерди жана кызматкерлерди мыйзамсыз иш-чараларга тартууга болгон аракеттер;
8. билим берүү чөйрөсүнүн коопсуздугуна чыныгы же мүмкүн болгон коркунуч туудурган башка жагдайлар.

5. Алдын алуу иштеринин негизги багыттары

5.1. ЖАЭУда экстремизмдин, терроризмдин, зомбулуктун жана башка коркунучтардын алдын алуу төмөнкү багыттарда жүргүзүлөт:

1. уюштуруучулук жана башкаруучулук чаралар;
2. билим берүү жана алдын алуу иштери;
3. укуктук билим берүү;
4. маалыматтык негиздеги алдын алуу;
5. ментордук колдоо;
6. социалдык жана психологиялык абалды көзөмөлдөө;
7. ички эрежелерге жана коопсуздук эрежелерине ылайык болууну көзөмөлдөө;
8. өз компетенциясынын чегинде мамлекеттик органдар жана башка уюмдар менен кызматташуу;
9. Университеттин маалымат чөйрөсүн жана расмий булактарын мыйзамдардын жана жергиликтүү эрежелердин алкагында көзөмөлдөө.

5.2. Алдын алуу чаралары окуя болгондон кийин гана жооп кайтарууга эмес, алдын алууга багытталууга тийиш.

6. Билим берүү, маалыматтык жана тарбия чөйрөсүндө алдын алуу

6.1. ЖАЭУнун билим берүү чөйрөсүндө төмөнкүлөр жүргүзүлүшү мүмкүн:

1. маалыматтык сессиялар жана жыйындар;
2. окутуучулар менен жекече сабактар;
3. темалык талкуулар;
4. укук үстөмдүгү, жарандык жоопкерчилик, академиялык адалдык, зордуксуздук жана коопсуздук маданияты боюнча лекциялар жана семинарлар;
5. маданияттар аралык жана адамдар ортосундагы урматтоону илгерилетүүчү иш-чаралар;
6. конфликтти, дискриминацияны жана бузуку жүрүм-турумду алдын алууга багытталган иш-чаралар.

6.2. ЖАЭУ маалымат чөйрөсүндө экстремисттик пропаганда белгилери, зомбулукка чакырык, террордук иш-аракеттерди актоо, жек көрүүчүлүккө түрткү берүү же башка мыйзамсыз материалдарды жайгаштыруу жана таратуу тыюу салынат. Бул Кыргыз Республикасынын экстремизмге жана терроризмге каршы күрөшүү боюнча мыйзамдарынан келип чыгат. (Борбордук документтерди сактоочу жай)

6.3. ЖАЭУнун расмий санариптик ресурстары Университеттин ички эрежелерине ылайык колдонулат жана мыйзамсыз мазмунду таратуу үчүн колдонулбашы керек.

7. Структуралык бөлүмдөрдүн ыйгарым укуктары

7.1. ЖАЭУ башкаруусу:

1. билим берүү чөйрөсүнүн коопсуздугуна коркунучтарды алдын алуу боюнча жалпы саясатты аныктайт;
2. жергиликтүү эрежелерди жана иш-чаралар пландарын бекитет;
3. структуралык бөлүмдөрдүн аракеттеринин координациясын камсыздайт;
4. өз компетенциясынын чегинде маанилүү жооп чаралар боюнча чечимдерди кабыл алат.

7.2. Өзүнүн жоопкерчилик чөйрөсүндөгү проректорлор:

1. өз компетенциясынын чегинде алдын алуу иштерин уюштурат;
2. факультеттик иш-чараларды координациялоону камсыз кылат;
3. тобокелдиктерди талдоого жана алдын алуу чараларын иштеп чыгууга катышат.

7.3. Декандыктар:

1. студенттер менен алдын алуу иштерин координациялайт;
2. милдеттүү маалыматтын жеткирилиши камсыздалат;
3. бөлүмдөр, окутуучулар жана башка бирдиктер менен кызматташат;
4. түшүнүксүз кырдаалдарды эрте аныктоого катышуу.

7.4. Кафедралар:

1. коопсуз жана урматтуу окуу чөйрөсүн түзүүгө жардам берүү;
2. билим берүү процессинде алдын алуу жана маалымдуулукту жогорулатуу иштерин жүргүзүү;
3. аныкталган тобокелдиктер жана окуялар тууралуу ыйгарым укуктуу адамдарга кабар берүү.

7.5. Окутуучулар:

1. студенттер менен алдын алуу жана тарбиялык иштерди жүргүзүү;
2. ылайыксыз жүрүм-турумдун, агрессиянын, талкалоочу жүрүм-турумдун жана башка эскертүүчү белгилердин белгилерин аныктоо;
3. белгиленген жооп кайтаруу тартиби аркылуу маалыматты ыкчам өткөрүп берүү.

7.6. Билим берүү жана маалымат бөлүмү жана санариптик чөйрөнү колдогон башка бөлүмдөр:

1. расмий санариптик ресурстарды коопсуз пайдаланууга көмөктөшүү;
2. өз компетенциясынын чегинде уюштуруулук жана маалыматтык колдоо көрсөтүү;
3. расмий санариптик байланыштар жана маалымат коопсуздугу боюнча ыйгарым укуктуу адамдар менен кызматташат.

7.7. Билим берүү, социалдык, укуктук, кадрдык жана башка иштерге жооптуу бөлүмдөр өз ыйгарым укуктарынын чегинде иштеп, алдын алуу чараларын ишке ашырууга катышат.

8. Тобокелдиктерди жана эскертүү белгилерин билдирүү

8.1. ЖАЭУнун кызматкерлери жана студенттери төмөнкүлөргө ишарат кылган ар кандай фактылар тууралуу дароо ыйгарым укуктуу адамдарга же жетекчиликке кабарлоого милдеттүү:

1. өзгөчө коркунуч жаратуучу кырдаал;
2. радикалдашуунун белгилери же мыйзамсыз иш-аракеттерге катышуу;
3. зомбулук коркутуулары;
4. Тыюу салынган материалдарды таратуу;
5. мыйзамсыз аракеттерди даярдоо;
6. башка коркунучтуу жагдайлар.

8.2. Маалымат ЖАЭУнун ички эрежелеринде белгиленген каналдар аркылуу жөнөтүлүшү керек.

8.3. Мүмкүн болгон коркунучтар тууралуу маалымат кечиктирбестен каралышы керек.

9. Студенттерге жана кызматкерлерге карата алдын алуу чаралары

9.1. ЖАЭУда төмөнкү алдын алуу чаралары колдонулушу мүмкүн:

1. баштапкы жана мезгил-мезгили менен брифингдер;
2. тематикалык жыйындар жана маалыматтык кампаниялар;
3. максаттуу алдын алуу иштери;
4. психологиялык кеңеш берүү;
5. мыйзамсыз аракеттер үчүн жоопкерчиликти тактоо;
6. компетенциянын чегинде жеке алдын алуу иштери;
7. заңдарда жана жергиликтүү эрежелерде каралган учурларда айрым ресурстарга жана материалдарга кирүүгө чектөө киргизүү.

9.2. Бардык чаралар мыйзамдуу, пропорционалдуу болуп, зарыл болгондо документтештирилиши керек.

10. Документациялоо жана каттоо жүргүзүү

10.1. Бул Эрежелердин алкагында алдын алуу иштери жана маанилүү окуялар документтештирилиши керек.

10.2. Кошумча документтер төмөнкүлөрдү камтышы мүмкүн:

1. аракет пландары;
2. алдын алуу иш-чаралары боюнча программалар;
3. окутуу журналдары;

4. жыйын протоколдору;
5. меморандумдар;
6. сертификаттар, отчеттор жана аналитикалык отчеттор;
7. окуялар жана даттануулар журналдары;
8. Мамлекеттик Медициналык Академиянын жергиликтүү эрежелеринде көрсөтүлгөн башка документтер.

11. Мамлекеттик органдар менен өз ара аракеттенүү

11.1. Мындай негиздер болгондо, ЖАЭУКыргыз Республикасынын мыйзамдарында белгиленген тартипте ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдар менен кызматташат.

11.2. Мындай кызматташтык ЖАЭУ жетекчилиги же ыйгарым укуктуу кызматкерлер тарабынан алардын компетенциясынын чегинде жүргүзүлөт. Кыргыз Республикасынын терроризмге жана экстремисттик иш-аракеттерге каршы мыйзамдары мындай коркунучтарды алдын алуу жана басуу үчүн ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдардын катышуусун карайт. (Борбордук документтер банкы)

12. Мониторинг жана талдоо

12.1. ЖАЭУ ушул Эрежелер камтыган аймактарда билим берүү чөйрөсүнүн коопсуздугун көзөмөлдөйт.

12.2. Мониторинг төмөнкүлөрдү камтышы мүмкүн:

1. арыздар менен отчеттордун анализи;
2. окуялар менен тобокелдиктерди талдоо;
3. алдын алуу чараларынын натыйжалуулугун баалоо;
4. билим берүү жана пасторалдык камкордук иштеринин анализи;
5. маалымат чөйрөсүнүн абалын баалоо;
6. жакшыртуу боюнча сунуштарды даярдоо.

12.3. Мониторингдин жыйынтыктарына негизделип, төмөнкү чечимдер кабыл алынышы мүмкүн:

1. алдын алуу иштерин күчөтүү;
2. пландарды жана программаларды тууралоо;
3. кызматкерлерге жана студенттерге кошумча маалымат жана окутуу өткөрүү;
4. ички эрежелерди кайра карап чыгуу;
5. ЖАЭУнун компетенциясынын алкагында кошумча чараларды киргизүү.

13. Жоопкерчилик

13.1. ЖАЭУнын кызматкерлери, персонал жана студенттери өз компетенциясы жана милдеттеринин чегинде ушул Эрежелердин талаптарын аткарууга жооптуу.

13.2. Бул Эрежелердин талаптарын аткарбоо, тобокелдиктер тууралуу маалыматты жашыруу, тыюу салынган материалдарды таратуу, коопсуздук эрежелерин сактабоо жана башка бузуулар Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына жана ЖАЭУнун жергиликтүү эрежелерине ылайык жоопкерчиликке тартылууга алып келет. (Борбордук документтер фонду)

14. Акыркы жоболор

14.1. Бул Эрежелер бекитилген күндөн тартып күчүнө кирет.

14.2. Бул Эрежелерге өзгөртүүлөр жана толуктоолор белгиленген тартипте киргизилет.

14.3. Бул Эрежелерде каралбаган маселелер Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына, ЖАЭУ Уставына жана Университеттин башка жергиликтүү эрежелерине ылайык чечилет. (Борбордук документтер фонду)

1-тиркеме. Алдын алуу чараларынын планынын үлгү формасы

Жок.	Чара	Максат	Акыркы мөөнөт	Жооптуу	Катышуучулардын категориясы	Күтүлгөн натыйжа	Эскертүү

Кошумча 2. Профилактикалык чаралар журналынын формасы

Жок	Күнү	Чаранын аталышы	Бөлүм	Катышуучулардын категориясы	Жооптуу адам	Колдоочу документ	Эскертүү

Кошумча 3. Профилактикалык иштердин натыйжалары боюнча аналитикалык отчеттун формасы

Жок.	Анализдин аймагы	Жыйынтыктар	Тобокелдикти баалоо	Сунушталган чаралар	Жооптуу	Акыркы мөөнөт	Эскертүү

Кошумча 4. Өзгөрүүлөр журналы

Өзгөрүү №	Бөлүм, берене	Өзгөрүүнүн кыскача мазмуну	Негиз	Каттоо күнү	Толук аты-жөнү, кызматтык абалы	Кол коюу

Кошумча 5. Макулдашуу баракчасы

МАКУЛДОО БАракчасы

Документтин аталышы: ЖАЭУдагы билим берүү чөйрөсүнүн коопсуздугун коркунучтуу экстремизмден, терроризмден, зомбулуктан жана башка коркунучтардан алдын алуу боюнча чаралар жөнүндө жоболор
Документ коду: SMK-60-07

Даярдаган:
_____ /Толук аты-жөнү/

Кызматтык абалы _____
«_» _____ 20

Макулданган:

Сапат боюнча жетекчи / QMS
_____ /Толук аты-жөнү/
"_" _____ 20

Коопсуздук / административдик иштер боюнча жооптуу бөлүмдүн башчысы
_____ /Толук аты-жөнү/
"_" _____ 20

Окутуу жана маалымат бөлүмүнүн башчысы
_____ /Толук аты-жөнү/
"_" _____ 20

Юрист / Юридикалык колдоо адиси
_____ /Толук ысым/
"_" _____ 20

Академиялык иштер боюнча проректор
_____ /Толук ысым/
"_" _____ 20

Мамлекеттик тил жана билим берүү / социалдык иш боюнча проректордун орун басары
_____ /Толук ысым/
"_" _____ 20

Макул болгон:
ЖАЭУ ректору
_____ /Толук ысым/
"_" _____ 20

Каттоо баракчасын өзгөртүү

Өзгөрүү №	Өзгөртүү киргизүүнүн себеби	Беттер	Өзгөртүүнүн кыскача мазмуну	Нысап	Колтамга	Күнү
1						
2						
3						

Нысан:

Күчүнө кирүү күнү: ' ' _____ 20

МАКУЛДАШУУ БАРАКЧАСЫ

№	Кызмат орду	Аты-жөнү	Кол тамгасы	Дата
1	**Иштеп чыккан**	Канетова Д.Э.		29.12.25
2	**Макулдашылды:** жооптуу түзүмдүк бөлүмдүн башчысы	Башиева Т.С.		29.12.25
3	**Макулдашылды:** Окуу-маалыматтык бөлүмүнүн башчысы	Канетова Д.Э.		29.12.25
4	**Макулдашылды:** сапат боюнча алдыңкы адис	Калмуратова А.		29.12.25
4	**Макулдашылды:** укуктук иштер жана адам ресурстары боюнча бөлүм башчы / юрист	Сыдыкова Б.Ж.		29.12.25
5	**Макулдашылды:** окуу иштери боюнча проректор	Садырова Н.А.		29.12.25
6	**Макулдашылды:** илим, СИ жана МТ боюнча проректор	Асилова З.А.		29.12.25
7	**Бекитилди** / белгиленген тартипте каралды	ЖАМУнун Окумуштуулар кеңеши		29.12.25.